II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 8ης Δεκεμβρίου 1987

για ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας σε θέματα ηλεκτρονικών πληρωμών

(Σχέσεις μεταξύ χρηματοπιστωτικών οργανισμών, εμπόρων ή άλλων παρεχόντων υπηρεσίες και καταναλωτών)

(87/598/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 155 δεύτερη περίπτωση,

Εκτιμώντας:

ότι, στο Λευκό Βιβλίο για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, η Επιτροπή αναλαμβάνει τη δέσμευση να καταρτίσει προτάσεις για την προσαρμογή των καινοτομιών και των νομοθεσιών σχετικά με τα νέα μέσα πληρωμών στις διαστάσεις αυτής της αγοράς·

ότι η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο, στις 12 Ιανουαρίου 1987, σχετική ανακοίνωση με τον τίτλο: «Ένα μεγάλο πλεονέκτημα για την Ευρώπη: οι νέες κάρτες πληρωμής» (1)·

ότι, επειδή η τεχνολογική ανάπτυξη συνδέεται στενά με την ενοποίηση της εσωτερικής αγοράς, τα ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής συμβάλουν στον ταχύτερο εκσυγχρονισμό των τραπεζικών υπηρεσιών του εμπορίου και των βιομηχανιών των τηλεπικοινωνιών και των πληροφοριών·

ότι οι καταναλωτές αναμένουν να ωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από την εξέλιξη αυτή·

ότι οι κοινοτικές ενέργειες αποβλέπουν να προσθέσουν σ' αυτά τα πλεονεκτήματα τις θετικές επιπτώσεις που προκύπτουν από μια μεγάλη αγορά·

ότι η ανάπτυξη των νέων μέσων πληρωμών εντάσσεται στην προοπτική της χρηματοπιστωτικής και νομισματικής ενοποίησης της Κοινότητας και της περαιτέρω ανάπτυξης της Ευρώπης των πολιτών·

ότι η ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων και κεφαλαίων καθίσταται πλήρως αποτελεσματική, μόνο εάν μπορεί να ωφεληθεί από τις τεχνολογικές βάσεις που προσφέρουν τα νέα μέσα πληρωμών·

ότι τα μέσα αυτά πρέπει να τεθούν στη διάθεση των οικονομικών εταίρων με τους ίδιους όρους σε όλα τα κράτη μέλη, παρ' όλο που η Επιτροπή έχει επίγνωση της διαφορετικής σημασίας που μπορεί να λάβει η ανάπτυξη των καρτών πληρωμής (οι κάρτες πληρωμών φέρουν μαγνητικές λωρίδες ή/και μικροεπεξεργαστή) σε κάθε κράτος μέλος και γνωρίζει ότι υπάρχουν και άλλες εναλλακτικές λύσεις στην ανάπτυξη αυτών των καρτών·

ότι είναι αναγκαίο να καταβληθούν από κοινού προσπάθειες για τον καθορισμό προτύπων και τρόπων χρησιμοποίησης που εξασφαλίζουν, προς το συμφέρον των ευρωπαίων χρήστων, τη συμβατότητα και τη συμπληρωματικότητα των συστημάτων πληρωμών·

ότι πρέπει να διατυπωθούν ορισμένες γενικές αρχές έντιμης συμπεριφοράς όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ χρηματοπιστωτικών οργανισμών (τράπεζες και πιστωτικοί οργανισμοί), εμπόρων ή άλλων παρεχόντων υπηρεσίες και καταναλωτών που είναι κάτοχοι καρτών πληρωμής·

ότι η διατύπωση τέτοιων αρχών διευκολύνει την ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή των νέων τεχνολογιών·

ότι η ανεξέλεγκτη και μη συντονισμένη ανάπτυξη αυτών των τεχνολογιών δεν πρέπει να θέτει σε κίνδυνο τη δυνατότητα επίτευξης της επιθυμητής συμβατότητας μεταξύ των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων πληρωμών·

ότι πρέπει να επιτευχθεί η συμβατότητα των καρτών και η διασύνδεση των ευρωπαϊκών δικτύων ώστε να καταστεί δυνατό το αμοιβαίο άνοιγμα των συστημάτων και η εναρμόνιση των κυριότερων κανόνων χρησιμοποίησής τους·

(1) Έγγραφο COM(86) 754 τελικό.

ότι, παρ' όλο που η απόφαση για τη συμβατότητα των καρτών πρέπει να ληφθεί κυρίως από τις τράπεζες και τους άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, η Επιτροπή έχει την υποχρέωση να εξασφαλίζει ότι η πρόοδος που σημειώνεται σ' αυτόν τον τομέα δεν θέτει σε κίνδυνο τον ελεύθερο ανταγωνισμό στο εσωτερικό της ευρωπαϊκής αγοράς·

ότι είναι σαφές ότι η επιθυμία να προσδιοριστεί ήδη σε κοινοτικό επίπεδο, με αυστηρό και λεπτομερή τρόπο, ο ορισμός και η λειτουργία συστημάτων που βρίσκονται σε συνεχή εξέλιξη κινδυνεύει να οδηγήσει στην καθιέρωση κανόνων που σύντομα δεν θα είναι πλέον προσαρμοσμένοι στην πραγματικότητα και μπορεί να αποτελούν εμπόδια στην ανάπτυξη των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής· ότι τούτο δεν θίγει τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από τον καθορισμό των βασικών αρχών για την προστασία των καταναλωτών στον εν λόγω τομέα·

ότι η Επιτροπή πρέπει να μεριμνήσει σ' αυτό το στάδιο ώστε οι εξελίξεις που σημειώνονται σ' αυτόν τον τομέα να είναι σύμφωνες με τους κανόνες της συνθήκης και να καταβάλλει προσπάθειες για την επίτευξη και την προώθηση συναίνεσης σχετικά με την εξέλιξη αυτών των συστημάτων προς το συμφέρον της Ευρώπης,

ότι, πράγματι, η έλλειψη ανάπτυξης σε μεγάλη κλίμακα αυτών των νέων τεχνολογιών σε όλα τα κράτη μέλη δεν επιτρέπει ακόμα να προσδιοριστούν με ακρίβεια τα ειδικά προβλήματα που ενδέχεται να προκύψουν, ιδίως στο τελικό στάδιο των δικτύων και της χρησιμοποίησης των νέων μέσων πληρωμής·

ότι, για τους λόγους αυτούς, μια προσέγγιση που έχει χαρακτήρα «παροχής κινήτρων», όπως είναι ένας κώδικας δεοντολογίας πρέπει να επιτρέπει, χάρη στην ευκαμψία της την ευκολότερη προσαρμογή στις εξελίξεις αυτών των νέων τεχνολογιών,

ΣΥΝΙΣΤΑ:

σε όλους τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς εταίρους να συμμορφωθούν με τις διατάξεις του ακόλουθου «Ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας σε θέματα ηλεκτρονικών πληρωμών».

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

I. ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

1. Ο κώδικας συνοψίζει τους όρους που πρέπει να πληρούνται για να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη των νέων μέσων ηλεκτρονικής πληρωμής προς όφελος των οικονομικών εταίρων και να εξασφαλιστεί:
   — ασφάλεια και ευκολία χρήσης στους καταναλωτές,
   — μεγαλύτερη παραγωγικότητα και αυξημένη ασφάλεια στους παρέχοντες υπηρεσίες και τους εκδότες των καρτών πληρωμής,
   — μια αγορά με προοπτικές για τους εκδότες.
2. Οι αρχές της έντιμης συμπεριφοράς στις συναλλαγές πρέπει να τηρούνται από όλους εκείνους που θέτουν σε εφαρμογή τα συστήματα καρτών πληρωμής ή που τα χρησιμοποιούν.
3. Η τεχνολογική εξέλιξη θα πρέπει να οδηγήσει σε μια ευρωπαϊκή προσέγγιση των μέσων ηλεκτρονικής πληρωμής που χαρακτηρίζεται από έναν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βαθμό διαλειτουργικότητας, έτσι ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία στεγανών ανάμεσα στα διάφορα συστήματα και, κατά συνέπεια, στην αγορά.

II. ΟΡΙΣΜΟΙ

Κατά την έννοια του παρόντος κώδικα νοούνται ως:

1. «Ηλεκτρονική πληρωμή»: κάθε πληρωμή που πραγματοποιείται με τη βοήθεια κάρτας με μαγνητική(ες) λωρίδα(ες) ή και με μικροεπεξεργαστή, σε τερματικά ηλεκτρονικής πληρωμής (ΤΗΠ) ή σε τερματικά στα σημεία πώλησης (ΤΣΠ).

   Από τον παρόντα κώδικα εξαιρούνται:
   — οι εξατομικευμένες κάρτες που δεν ανταποκρίνονται στον ορισμό της ηλεκτρονικής πληρωμής που αναφέρεται ανωτέρω,
   — οι κάρτες που χρησιμεύουν για σκοπούς άλλους από την άμεση πληρωμή ή την πληρωμή επί προθεσμία,
   — οι πληρωμές με επιταγές που είναι εγγυημένες με τραπεζική κάρτα,
   — οι πληρωμές με κάρτα μέσω μηχανικών διαδικασιών (facturettes).
2. «Εκδότης»: κάθε πιστωτικός οργανισμός που μπορεί να χορηγήσει μια κάρτα ηλεκτρονικής πληρωμής· όλες οι παραγωγικές επιχειρήσεις ή οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών που μπορούν να χορηγήσουν αυτό το είδος κάρτας.
3. «Παρέχοντες υπηρεσίες»: οι εμπορικές επιχειρήσεις ή οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών.
4. «Καταναλωτές»: οι κάτοχοι καρτών.
5. «Διαλειτουργικότητα»: οι συνθήκες υπό τις οποίες οι κάρτες που εκδίδονται σε ένα κράτος μέλος ή/και ανήκουν σε ένα ορισμένο σύστημα καρτών μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε άλλα κράτη μέλη ή/και σε δίκτυα άλλου συστήματος· αυτό προϋποθέτει την τεχνολογική συμβατότητα των καρτών και των συσκευών ανάγνωσης που χρησιμοποιούνται στα διάφορα συστήματα καθώς και το άνοιγμα αυτών των συστημάτων χάρη στη σύναψη συμφωνιών που θα βασίζονται στην αρχή της αμοιβαιότητας.

III. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

1. **Συμβάσεις**

   α) Οι συμβάσεις που συνάπτουν, μετά από σχετική αίτηση, οι εκδότες ή οι εκπρόσωποί τους, τόσο με τους παρέχοντες υπηρεσίες όσο και με τους καταναλωτές, είναι γραπτές και καθορίζουν με ακρίβεια τους γενικούς και τους ειδικούς όρους της συμφωνίας.

   β) Οι συμβάσεις συντάσσονται στην (στις) επίσημη(ες) γλώσσα(ες) του κράτους μέλους στο οποίο συνάπτονται.

   γ) Ο τιμοκατάλογος της κλίμακας των επιβαρύνσεων πρέπει να καθορίζεται βάσει σαφών κριτηρίων, λαμβάνοντας υπόψη τους πραγματικούς κινδύνους και επιβαρύνσεις και αποφεύγοντας τη δημιουργία στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

   δ) Όλοι οι όροι της συμφωνίας, στο βαθμό που είναι σύμφωνοι με την ισχύουσα νομοθεσία, αποτελούν αντικείμενο ελεύθερης διαπραγμάτευσης και καθορίζονται με ακρίβεια στη σύμβαση.

   ε) Οι ειδικοί όροι για την καταγγελία της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και να γνωστοποιηθούν στα συμβαλλόμενα μέρη πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

2. **Διαλειτουργικότητα**

Η διαλειτουργικότητα πρέπει σε δεδομένη ημερομηνία (1), να είναι πλήρης και καθολική, τουλάχιστον στην Κοινότητα έτσι ώστε να δώσει στον παρέχοντα υπηρεσίες και στον καταναλωτή τη δυνατότητα πρόσβασης στο(στα) δίκτυο(α) ή τον(τους) εκδότη(ες) της επιλογής του, δεδομένου ότι κάθε τερματικό θα μπορεί να επεξεργάζεται όλες τις κάρτες.

3. **Εξοπλισμός**

α) Τα τερματικά ηλεκτρονικής πληρωμής πραγματοποιούν την καταχώρηση, τον έλεγχο και τη μεταβίβαση της πληρωμής και μπορούν να ενταχθούν σε ένα τερματικό στο σημείο πώλησης.

β) Ο παρέχων υπηρεσίες πρέπει να μπορεί, εάν το επιθυμεί, να εξοπλιστεί με ένα μόνο τερματικό πολλαπλών εφαρμογών.

γ) Ο παρέχων υπηρεσίες πρέπει να μπορεί να επιλέγει ελεύθερα το τερματικό στο σημείο πώλησης. Πρέπει να έχει τη δυνατότητα να τον μισθώσει ή να τον αποκτήσει, με την προϋπόθεση να έχει εγκριθεί ως σύμφωνος με τις απαιτήσεις του συνόλου του συστήματος πληρωμής και να μπορεί να ενταχθεί στη διαδικασία διαλειτουργικότητας.

4. **Προστασία των δεδομένων και ασφάλεια**

α) Η ηλεκτρονική πληρωμή έχει οριστικό χαρακτήρα. Η εντολή που δίνεται μέσω μιας κάρτας πληρωμής είναι ανέκκλητη και δεν επιτρέπει επομένως καμία αντίθετη εντολή.

β) Τα δεδομένα που διαβιβάζονται, τη στιγμή της πληρωμής, στην τράπεζα του παρέχοντος υπηρεσίες και στη συνέχεια στον εκδότη δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να θέσουν σε κίνδυνο την προστασία της ιδιωτικής ζωής και περιορίζονται αυστηρά στα στοιχεία που προβλέπονται συνήθως για τις επιταγές και τις μεταφορές ποσών από λογαριασμό σε λογαριασμό.

γ) Όλα τα προβλήματα που συνδέονται με την προστασία των δεδομένων και την ασφάλεια πρέπει να αναφέρονται ρητά και να επιλύονται σε όλα τα στάδια της σύναψης των συμβάσεων μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

δ) Οι συμβάσεις δεν πρέπει να θέτουν σε κίνδυνο την ελευθερία διαχείρισης των παρεχόντων υπηρεσιών και τον ανταγωνισμό μεταξύ τους.

5. **Δίκαιη πρόσβαση στο σύστημα**

α) Η δίκαιη πρόσβαση στο σύστημα ηλεκτρονικών πληρωμών πρέπει να εξασφαλιστεί σε όλους τους παρέχοντες υπηρεσίες που το επιθυμούν, όποια και αν είναι η οικονομική τους σημασία. Ο αποκλεισμός από την πρόσβαση δεν είναι δυνατός παρά μόνο για νομικούς λόγους.

β) Η αμοιβή για παρόμοιες υπηρεσίες για τις πράξεις που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό κράτους μέλους και τις πράξεις που πραγματοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο με άλλες χώρες της Κοινότητας δεν πρέπει να παρουσιάζει αδικαιολόγητες διαφορές, ιδίως στις διασυνοριακές περιφέρειες.

IV. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. **Όσον αφορά τις σχέσεις εκδοτών-παρεχόντων υπηρεσίες**

α) Για να διευκολυνθεί το αμοιβαίο άνοιγμα των διαφόρων συστημάτων καρτών, οι συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ των εκδοτών αφενός και των παρεχόντων υπηρεσίες αφετέρου δεν πρέπει να περιλαμβάνουν ρήτρα αποκλειστικότητας που να απαιτεί από τον παρέχοντα υπηρεσίες να περιοριστεί στο σύστημα με το οποίο έχει συνάψει συμφωνία.

β) Οι συμβάσεις πρέπει να επιτρέπουν στους παρέχοντες υπηρεσίες να δημιουργήσουν συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού μεταξύ των διάφορων εκδοτών. Οι υποχρεωτικές διατάξεις πρέπει να περιορίζονται αυστηρά στις τεχνικές απαιτήσεις που εξασφαλίζουν την καλή λειτουργία του συστήματος.

(1) Η ημερομηνία ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς, δηλαδή 31 Δεκεμβρίου 1992.

2. **Όσον αφορά τις σχέσεις εκδοτών-καταναλωτών**

Ο καταναλωτής κάτοχος κάρτας λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει την ασφάλεια της κάρτας που του έχει χορηγηθεί και θα περιορίζεται μόνο στους ειδικούς όρους (απώλεια ή κλοπή) της σύμβασης που έχει υπογράψει.

3. **Όσον αφορά τις σχέσεις παρεχόντων υπηρεσίες-καταναλωτών**

Ο παρέχων υπηρεσίες πρέπει να αναρτήσει σε εμφανές σημείο κατάλογο των καρτών ή των εμβλημάτων των καρτών με τις οποίες είναι συμβεβλημένος και τις οποίες είναι υποχρεωμένος να δεχτεί.

Βρυξέλλες, 8 Δεκεμβρίου 1987.

Για την Επιτροπή

COCKFIELD

Αντιπρόεδρος